

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 432/2017-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. júna 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Bratislavská teplárenská, a. s., Bajkalská 21/A, Bratislava, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou Tomášek & partners, s. r. o., Rožňavská 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Juraj Tomášek, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom súdneho exekútora JUDr. Martina Hermanovského v exekučnom konaní sp. zn. EX 3754/14, ako aj postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 39 Er 3637/2014 a jeho uznesením z 12. apríla 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Bratislavská teplárenská, a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. júna 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Bratislavská teplárenská, a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa

čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom súdneho exekútora JUDr. Martina Hermanovského (ďalej len „súdny exekútor“) v exekučnom konaní sp. zn. EX 3754/14 (ďalej aj „napadnuté exekučné konanie“ alebo „postup súdneho exekútora“), ako aj postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 39 Er 3637/2014 a jeho uznesením č. k. 39 Er 3637/2014-685 z 12. apríla 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľke v súčasnosti prebieha pred okresným súdom pod sp. zn. 39 Er 3637/2014 exekučné konanie o vymoženie sumy 9 432 457,56 eur s prísl. vedené v prospech oprávneného – spoločnosti PAROPLYN HOLDINGS LIMITED (ďalej len „oprávnený“), a to na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 29 Cb 68/2003-1208 zo 7. novembra 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Cob 105/2013-1732 z 30. júna 2014. Exekučné konanie je vykonávané exekútorským úradom súdneho exekútora, pred ktorým je vedené pod sp. zn. EX 3754/14.

2.1 Sťažovateľka podala v rámci napadnutého exekučného konania návrh na povolenie odkladu exekúcie z 22. decembra 2015 a návrh na zastavenie exekúcie z 31. decembra 2015. Tieto návrhy odôvodnila tým, že 29. decembra 2015 nadobudol účinnosť zákon č. 439/2015 Z. z. (ďalej len „novela zákona“), ktorým sa doplnil zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“) o ustanovenia § 28a a § 38ab, podľa ktorých niektoré zložky majetku sťažovateľky nepodliehajú exekúcii. Keďže exekúcia vykonávaná súdnym exekútorom v rámci exekučného konania postihuje majetok sťažovateľky, ktorý podľa jej mienky nepodlieha exekúcii, sťažovateľka sa dožadovala, aby okresný súd podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku exekúciu zastavil (návrh na zastavenie exekúcie z 31. decembra 2015) a tiež, aby povolil odklad exekúcie podľa ustanovenia § 56 ods. 2 Exekučného poriadku (návrh na povolenie odkladu exekúcie z 22. decembra 2015).

2.2 V reakcii na prijatie novely zákona doručil súdny exekútor 7. januára 2016 sťažovateľke tieto dokumenty:

(i) rozhodnutie zo 4. januára 2016 o zrušení upovedomenia o začatí exekúcie zriadením exekučného záložného práva, ktorým bolo „zrušené“ upovedomenie o začatí exekúcie sp. zn. EX 3754/14 predajom nehnuteľností z 5. septembra 2014,

(ii) rozhodnutie zo 4. januára 2016 o zrušení upovedomenia o začatí exekúcie predajom nehnuteľností, ktorým bolo „zrušené“ upovedomenie o začatí exekúcie sp. zn. EX 3754/14 predajom nehnuteľností z 5. septembra 2014,

(iii) rozhodnutie zo 4. januára 2016 o zrušení časti upovedomenia o začatí exekúcie, ktorým bolo „zrušené“ upovedomenie o začatí exekúcie sp. zn. EX 3754/14 z 5. septembra 2014 v časti vykonania exekúcie prikázaním iných peňažných pohľadávok.

2.3 Zo strany exekútora však nedošlo k ustúpeniu od vedenia exekúcie na všetky zložky majetku sťažovateľky, ktoré podľa sťažovateľky nepodliehajú exekúcii, pretože exekútor nechal zablokovaný jej bankový účet, ktorý však podľa sťažovateľky v zmysle ustanovenia § 28a zákona o tepelnej energetike tiež nepodlieha exekúcii. Bankový účet sťažovateľky súdny exekútor do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu neodblokoval, pričom k 15. júnu 2016 sa na bankovom účte nachádzajú peňažné prostriedky sťažovateľky vo výške 29 661 784,60 eur, ktoré nemôže z dôvodu blokácie užívať.

2.4 Sťažovateľka podaním z 22. januára 2015 označeným ako žiadosť o odblokovanie účtov v banke vyzvala súdneho exekútora, aby v nadväznosti na zrušenie upovedomení bezodkladne vykonal také opatrenia, aby nebola vedená exekúcia na majetok sťažovateľky, ktorý podľa § 28a zákona o tepelnej energetike nepodlieha exekúcii, t. j. aby vydal príkaz na odblokovanie jej bankového účtu, ktorý dosiaľ neodblokoval.

2.5 Sťažovateľka podaním z 1. februára 2016 označeným ako žiadosť o bezodkladné rozhodnutie o návrhoch povinného požiadala okresný súd, aby bezodkladne rozhodol o jej návrhu na zastavenie exekúcie, ktorý podala 31. decembra 2015. Táto žiadosť bola zaslaná na vedomie tiež Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky.

2.6 Okresný súd napadnutým uznesením rozhodol, že prerušuje exekučné konanie do rozhodnutia ústavného súdu o návrhu okresného súdu na začatie konania o súlade ustanovenia § 28a a 38ab zákona o tepelnej energetike s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 2, čl. 20

ods. 1 a 46 ods. 1 ústavy, ako aj s čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“). Okresný súd opravným uznesením č. k. 39 Er 3637/2014-686 z 22. apríla 2016 (ďalej len „opravné uznesenie“), ktoré vydal vyšší súdny úradník, opravil zjavne nesprávne poučenie na napadnutom uznesení takto: „*Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia...*“

2.7 Okresný súd v napadnutom uznesení o prerušení konania, ktorým sa súčasne obrátil na ústavný súd s návrhom na začatie konania o súlade právnych predpisov, uviedol: „*Exekučný súd sa v uvedenej exekučnej veci musel vysporiadať s tým, či je vôbec možné a potrebné podať podnet na Ústavný súd Slovenskej republiky.*

Z § 36 ods. 5 Exekučného poriadku vyplýva, že ak osobitný zákon neustanovuje inak, exekučné konanie nemožno prerušiť. Poznámka pod čiarou síce odkazuje len na zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, avšak sama nemá normatívny, iba informatívny význam (porov. 47. bod prílohy č. 2 k Legislatívnym pravidlám tvorby zákonov, vyhláseným pod č. 19/1997 Z. z.).

Podľa čl. 144 ods. 2 Ústavy ak sa súd domnieva, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu, konanie preruší a podá návrh na začatie konania na základe čl. 125 ods. 1. Táto ústavná norma má povahu príkazu, z ktorého vyplýva povinnosť súdu každé konanie, v ktorom dospeje k názoru o nesúlade právnych predpisov s právnymi predpismi vyššej právnej sily, prerušiť a podať návrh na začatie konania. Citované ustanovenie nerozlišuje medzi rôznymi druhmi konaní, ani neustanovuje, že by súd v niektorom konaní takúto povinnosť nemal. Súd je povinný vykladať právnu úpravu exekučného konania ústavno-konformne, a to aj z toho dôvodu, že Ústava Slovenskej republiky je predpisom vyššej právnej sily než Exekučný poriadok. Na základe vyššie uvedeného tak exekučný súd uzavrel, že má povinnosť prerušiť konanie aj v exekučnom konaní a odkaz na osobitný zákon v § 36 ods. 5 Exekučného poriadku je súd povinný vykladať v súlade s Ústavou (čl. 152 ods. 4 Ústavy) tak, že tento odkaz zahŕňa aj výslovný ústavný príkaz obsiahnutý v čl. 144 ods. 2 Ústavy.

Znamená to, že aj exekučné konanie je súd povinný prerušiť v prípade, ak dospeje k názoru, že iný všeobecne záväzný právny predpis odporuje právnemu predpisu vyššej právnej sily. Nedostatok inej procesnej úpravy potom musí viesť k názoru, že sa primerane použije ustanovenie § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. a súd o prerušení konania rozhodne uznesením.

Súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu závisí od posúdenia otázky, ktorú nie je oprávnený riešiť. Výlučne do právomoci Ústavného súdu SR patrí posudzovanie súladu predpisov nižšej právnej sily s predpismi vyššej právnej sily, ktorého rozhodnutím o rozpore je konajúci súd viazaný v zmysle § 135 ods. 1 O.s.p. Súd zastáva stanovisko, že ust. § 28a a § 38ab zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike v znení zákona č. 439/2015 Z.z. sú v rozpore s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj s čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k tomuto Dohovoru, a preto je potrebné konanie prerušiť a postúpiť návrh Ústavnému súdu SR na zaujatie stanoviska o ich súlade s Ústavou SR.

Súd dospel k uvedenému záveru na základe toho, že povinný je v zmysle § 28a zákona č. 657/2004 Z.z. držiteľom povolenia na výrobu a rozvod tepla, v ktorom má 100% majetkovú účasť spoločnosť HM Manažment, a.s., ktorá je s účinnosťou od 1.1.2016 právnickou osobou určenou Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky ako právny nástupca Fondu národného majetku Slovenskej republiky v zmysle zákona č. 375/2015 Z.z. Táto spoločnosť vstúpila do všetkých práv a povinností zaniknutého Fondu národného majetku Slovenskej republiky vyplývajúcich z právnych vzťahov, ktorých účastníkom fond bol. Dňom zrušenia fondu prešiel na spoločnosť HM Manažment, a.s. majetok fondu, vrátane pohľadávok, majetkových účastí na podnikaní právnických osôb a iných majetkových práv a záväzkov fondu. Na spoločnosť HM Manažment, a.s. prešli tiež práva a povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávných vzťahov a iných právnych vzťahov, ktorých účastníkom bol fond.

Uvedené potvrdzuje aj odôvodnenie spoločnej správy výborov Národnej rady Slovenskej republiky o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 657/2004 Z. z. (tlač 1851a) v druhom čítaní, ktorou bolo vo forme pozmeňujúceho návrhu navrhnuté nakoniec platne prijaté znenie ustanovenia § 28a zákona č. 657/2004 Z.z.

Z uvedeného odôvodnenia pozmeňujúceho návrhu vyplýva, že pozmeňujúcim návrhom navrhovaná úprava zabezpečuje zladenie navrhovaného ustanovenia s textom schváleného zákona o zrušení Fondu národného majetku Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Uvedeným zákonom sa zrušuje Fond národného majetku Slovenskej republiky, ktorého právnym nástupcom má byť Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky určená právnická osoba, ktorej jediným akcionárom je štát alebo právnická osoba, ktorej jediným zakladateľom je štát. ...

Oprávnený doručil tunajšiemu súdu návrh na vykonanie exekúcie dňa 7.8.2015. Toto exekučné konanie vedie súdom poverený exekútor JUDr. Martin Hermanovský pod č. Ex 3754/14. V zmysle s § 38ab zákona č. 657/2004 Z.z. začalo exekučné konanie pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 439/2015 Z.z., a preto má súd povinnosť zastaviť prebiehajúcu exekúciu voči povinnému v rozsahu majetku, ktorý podlieha exekučnej imunite podľa § 28a zákona, č. 657/2004 Z.z.

V súlade s vyjadreniami samotného povinného v jeho podaní zo dňa 31.12.2015 exekučný súd dospel k záveru, že exekúcia vykonávaná v rámci exekučného konania postihuje majetok nepodliehajúci exekúcii podľa § 28a zákona č. 657/2004 Z.z. V uvedenom podaní povinný doručil tunajšiemu súdu návrh, ktorým exekučný súd žiada, aby zastavil exekúciu vykonávanú v rámci prebiehajúceho exekučného konania prikázaním pohľadávky (prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv) vykonávanej na základe upovedomenia o začatí exekúcie sp.zn. Ex 3754/14 zo dňa 5.9.2014 a upovedomenia o spôsobe vykonania exekúcie sp.zn. EX 3754/14 prikázaním pohľadávky zo dňa 13.11.2015 a predajom nehnuteľností vykonávanej na základe upovedomenia o začatí exekúcie sp.zn. Ex 3754/14 predajom nehnuteľností zo dňa 5.9.2014 a upovedomenia o začatí exekúcie sp.zn. EX 3754/14 zriadením exekučného záložného práva zo dňa 5.9.2014, a to podľa § 57 ods. 1 písm. d) exekučného poriadku v spojení s § 38ab zákona č. 657/2004 Z.z. ...

Exekučný súd je povinný aplikovať ustanovenie § 38ab zákona č. 657/2004 Z.z., v zmysle ktorého síce zákon prikazuje zastaviť prebiehajúce exekučné konanie, keďže postihuje majetok povinného podľa § 28a uvedeného zákona, ale nakoľko ust. § 28a zákona č. 657/2004 Z.z. poskytuje exekučnú imunitu nie povinnému, ale len jeho zákonom vymedzenému majetku, preto súd vyložil toto ustanovenie ústavne konformným spôsobom

tak, že účelom uvedeného ustanovenia nie je zamedziť v pokračovaní exekučného konania ako takého, ale len zamedziť uspokojeniu pohľadávky oprávneného z majetku povinného v časti, ktorá je v zmysle § 28a uvedeného zákona nepostihnuteľná exekúciou.

Súd je v súlade s uvedenými zákonnými ustanoveniami povinný zamedziť exekúcií voči majetku povinného v rozsahu podľa § 28a uvedeného zákona.

Vzhľadom k tomu, že sa súd však domnieva, že uvedené ustanovenia nie sú v súlade s Ústavou, sa rozhodol podať návrh na začatie konania pred Ústavným súdom podľa čl. 144 ods. 2 Ústavy v spojení s čl. 125 ods. 1 Ústavy a konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p.“

Následne okresný súd uvádza svoj právny názor a argumentáciu k ním tvrdenému nesúladu uvedených ustanovení § 28a a 38ab zákona o tepelnej energetike s označenými referenčnými právnymi normami.

3. Sťažovateľka rozdelila svoju argumentáciu uvedenú v sťažnosti na dva celky – v prvom uvádza námietky voči postupu súdneho exekútora a v rámci druhého prezentuje námietky proti napadnutému uzneseniu okresného súdu.

namietané porušenie ústavných práv sťažovateľky postupom súdneho exekútora

3.1 Podľa sťažovateľky v napadnutom exekučnom konaní je súdnym exekútorom postihovaný majetok – bankový účet sťažovateľky, ktorý ale podľa ustanovenia § 28a zákona o tepelnej energetike nepodlieha exekúcii. Tento bankový účet sťažovateľky je v exekúcii zablokovaný, čo je podľa názoru sťažovateľky v priamom rozpore s ustanovením § 61a Exekučného poriadku, ako aj v rozpore so základným právom na užívanie majetku podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (v prípade vedenia exekúcie na majetok nepodliehajúci exekúcii totiž absentuje zákonné zmocnenie, ktoré by umožňovalo obmedzenie majetku povinného).

3.1.1 Podľa vyjadrenia sťažovateľky súdny exekútor na žiadosť o odblokovanie účtov z 22. januára 2015 nijako nereagoval, avšak sťažovateľka zo spisu zistila, že súdny exekútor si je vedomý, že exekúciou prikázaním pohľadávok postihuje bankový účet, ktorý nepodlieha exekúcii. Súdny exekútor však toto protiprávne blokovanie účtu ospravedlňuje

tým, že tento jeho postup vyplynul z dohody o postupe v exekučnom konaní zo 4. decembra 2015 (ďalej len „dohoda“) uzatvorenej medzi sťažovateľkou a oprávneným.

3.1.2 Podľa presvedčenia sťažovateľky jediný argument, ktorým súdny exekútor ospravedlňuje postihovanie bankového účtu, nie je spôsobilý ospravedlniť postihovanie majetku sťažovateľky, ktorý podľa zákona nepodlieha exekúcii. Podľa sťažovateľky súdny exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu exekučných titulov (ustanovenie § 2 ods. 1 Exekučného poriadku) a je povinný vykonávať exekučnú činnosť nestranne a nezávisle. Pri výkone svojej činnosti je viazaný len ústavou, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy, zákonmi, inými všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na ich vykonanie a rozhodnutím súdu vydaným v exekučnom konaní (ustanovenie § 3 Exekučného poriadku). Súdny exekútor teda nie je podľa názoru sťažovateľky žiadnym partnerom oprávneného, ktorému by mal pomáhať akýmkoľvek spôsobom „zabezpečovať“ súkromnoprávnú dohodu.

3.1.3 Sťažovateľka preto ústavný súd žiada, aby súdnemu exekútorovi zakázal pokračovanie v porušovaní jej základných práv, t. j. aby mu prikázal odblokovať bankový účet sťažovateľky, ktorý podľa zákona nepodlieha exekúcii.

namietané porušenie ústavných práv sťažovateľky postupom a napadnutým uznesením okresného súdu

3.2 Podľa sťažovateľky postupom okresného súdu a napadnutým uznesením o prerušení konania došlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľky tým, že:

(i) okresný súd pred vydaním napadnutého uznesenia o prerušení konania nevykonal žiadne opatrenie na to, aby sťažovateľka nemusela v rozpore s účinnou a platnou právnou úpravou trpieť úkony zabezpečujúce jej majetok, hoci tak urobiť mal a mohol, čím došlo k porušeniu práva na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru,

(ii) napadnuté uznesenie o prerušení konania nie je dostatočne odôvodnené, čím bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru,

(iii) napadnuté uznesenie o prerušení konania nevydal vyšší súdny úradník, ktorý bol v zmysle rozvrhu práce poverený na všetky rozhodnutia v exekučných veciach (okrem schválenia príklepu súdom), čím bolo porušené základné právo sťažovateľky na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy,

(iv) okresný súd pred vydaním napadnutého uznesenia o prerušení konania nedoručil sťažovateľke vyjadrenie oprávneného z 28. januára 2016, o ktorého existencii sa sťažovateľka dozvedela až z odôvodnenia napadnutého uznesenia o prerušení konania, čím bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru,

(v) okresný súd dosiaľ nerozhodol o zastavení exekúcie podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku, hoci tak mal urobiť bezodkladne, čím bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy.

3.2.1 Ad (i): Podľa sťažovateľky okresný súd namiesto poskytnutia ochrany sťažovateľke pred postihovaním majetku nepodliehajúceho exekúcii jednoducho prerušil exekučné konanie. Pri rozhodovaní o tom, či je napriek výslovnému zákazu uvedenému v ustanovení § 36 ods. 5 Exekučného poriadku možné exekučné konanie prerušiť, sa okresný súd podľa názoru sťažovateľky riadil úvahou, podľa ktorej ak súd dospel k názoru, že zákon odporuje ústave, má povinnosť „*prerušiť konanie aj v exekučnom konaní*“. Sťažovateľka upozorňuje, že odkaz na osobitný zákon v ustanovení § 36 ods. 5 Exekučného poriadku je podľa názoru okresného súdu nutné vykladať v súlade s ústavou tak, že tento odkaz zahŕňa aj ustanovenie čl. 144 ods. 2 ústavy, podľa ktorého ak sa súd domnieva, že všeobecne záväzný právny predpis odporuje ústave, konanie preruší a podá návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov. K tomuto okresný súd podľa sťažovateľky zároveň dodal, že citované ustanovenie nerozlišuje medzi rôznymi druhmi konaní a ani neustanovuje, že by súd v niektorom konaní povinnosť prerušiť konanie nemal.

Okresný súd však podľa sťažovateľky pri tejto úvahe absolútne opomenul tú skutočnosť, že ustanovenie § 28a a § 38ab zákona o tepelnej energetike, podľa ktorých niektoré zložky majetku povinného nepodliehajú exekúcii, sú platnou a účinnou súčasťou právneho poriadku, a to až do prípadného rozhodnutia ústavného súdu, ktorým by vyslovil ich nesúladiť s ústavou.

Podľa mienky sťažovateľky ak sa teda okresný súd domnieva, že ustanovenie § 28a a § 38ab zákona o tepelnej energetike sú v rozpore s ústavou, mal pred podaním návrhu vykonať také vhodné opatrenia, aby sťažovateľka nemusela v rozpore s účinnou právnou úpravou trpieť úkony zabezpečujúce jej majetok, a nie iba jednoducho prerušiť exekučné konanie.

Okresný súd podľa sťažovateľky rozhodol o prerušení exekučného konania s poukazom na ustanovenie čl. 144 ods. 2 ústavy. Požiadavka na prerušenie konania obsiahnutá v ustanovení čl. 144 ods. 2 ústavy však podľa názoru sťažovateľky nie je samoúčelná – jej účelom je predísť situácii, že bude v konaní meritórne rozhodnuté na základe ustanovenia, ktoré by neskôr v dôsledku rozhodnutia ústavného súdu mohlo stratiť účinnosť. Podľa sťažovateľky však rozhodne účelom ustanovenia čl. 144 ods. 2 ústavy nie je to, aby bol povinný počas prerušenia konania povinný v rozpore so zákonom niekoľko rokov trpieť obmedzenie svojho vlastníckeho práva len preto, že exekučný súd má pochybnosti o ústavnosti ustanovení zákona, podľa ktorých majetok povinného obmedzeniu nepodlieha. Takýmto postupom okresného súdu tak podľa úsudku sťažovateľky dochádza k obmedzovaniu jej vlastníckeho práva bez existencie oprávňujúceho zákonného ustanovenia, ba naopak, v priamom rozpore s ním.

Podľa sťažovateľky okresný súd mohol a mal nájsť proporcionalitu medzi legitímnym záujmom sťažovateľky netrpieť obmedzenie vlastníckeho práva bez zákonného zmocnenia a záujmom oprávneného, aby v jeho veci nebolo meritórne rozhodnuté na základe neústavnej právnej normy. Okresný súd však podľa presvedčenia sťažovateľky na nájdenie proporcionality absolútne rezignoval a zameral sa iba na posúdenie ústavnosti ustanovení § 28a a § 38ab zákona o tepelnej energetike. Týmto okresný súd pri aplikácii práva podľa sťažovateľky porušil princíp proporcionality, čím došlo k porušeniu jej základného práva na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Okresný súd pri rozhodovaní o prerušení exekučného konania podľa sťažovateľky tiež vôbec nevzal na zreteľ tú skutočnosť, že možnosť prerušenia exekučného konania bola v minulosti opakovane odmietnutá rozhodnutiami ústavného súdu. Sťažovateľka odkazuje, že ústavný súd vo svojom plenárnom rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 16/02 z 20. mája 2002 odmietol návrh okresného súdu (ako exekučného súdu) na začatie konania o súlade ustanovenia § 57 ods. 1 písm. i) Exekučného poriadku s ústavou pre nedostatok zákonom predpísaných náležitostí. Ústavný súd v odôvodnení uznesenia sp. zn. PL. ÚS 16/02 podľa výkladu sťažovateľky jednoznačne konštatoval nemožnosť prerušenia exekučného konania a predloženie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov v tejto fáze civilného procesu, keď uviedol, že: *«Z ustanovenia § 20 ods. 1 a § 37 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)* v spojení s ustanovením § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku však vyplýva, že prerušenie konania je procesným predpokladom pre podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov všeobecným súdom. Tento procesný predpoklad všeobecný súd preukazuje uznesením, ktoré obsahuje výrok o prerušení konania. Iný spôsob preukázania tejto procesnej podmienky (napríklad iba tvrdenie o prerušení konania) nie je prípustný... Ústavný súd je toho názoru, že možnosť exekučného súdu podať návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov nevyplýva priamo z čl. 144 ods. 2 ústavy. Podľa tohto článku ústavy ak sa súd domnieva, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu, konanie preruší a podá návrh na začatie konania na základe čl. 125 ods. 1. Tento článok ústavy je však vykonaný obyčajnými zákonmi, tak ako to vyplýva z § 109 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a § 224 Trestného poriadku. Ak niet takejto zákonnej úpravy (a to je prípad civilnej exekúcie podľa Exekučného poriadku), nemožno splniť predpoklad uvedený v čl. 144 ods. 2 ústavy, t. j. konanie prerušiť a až potom podať návrh na konanie pred ústavným súdom. Je potrebné ešte dodať, že na prerušenie konania všeobecný súd nemôže oprávniť iba text ústavnej normy. Navrhovateľ (okresný súd ako exekučný súd) nepreukázal a ani nemohol preukázať splnenie základného procesného predpokladu pre postup podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho

poriadku ani podľa Exekučného poriadku, a tak došlo k tomu, že nepripojil k návrhu na začatie konania uznesenie o prerušení konania.»

Podľa sťažovateľky k záverom obsiahnutým v už uvedenom uznesení sp. zn. PL. ÚS 16/02 sa ústavný súd prihlásil aj v neskoršom senátnom náleze sp. zn. I. ÚS 218/2013 z 3. júla 2013

Podľa doplnenia sťažovateľky je síce pravdou, že ústavný súd v neskoršom rozhodnutí, v ktorom posudzoval rozsah exekučnej imunity štátu, pripustil, že za istých okolností je možné exekučné konanie prerušiť (PL. ÚS 111/2011), avšak v tomto prípade neboli podľa sťažovateľky vykonané žiadne zabezpečovacie úkony na majetok povinného, a to práve z dôvodu, že vtedajšia úprava postihnutie majetku štátu nepripúšťala.

3.2.2 Ad (ii): Okresný súd sa podľa sťažovateľky predovšetkým žiadnym spôsobom nevysporiadal s námietkou sťažovateľky, že prerušením konania bude po dobu prerušenia konania sťažovateľka nútená trpieť úkony zabezpečujúce jej majetok, ktorý podľa platnej a účinnej právnej úpravy nepodlieha exekúcii, čo je v rozpore s princípom primeranosti exekúcie, práva sťažovateľky na pokojné užívanie majetku a práva na spravodlivé súdne konanie. Túto z hľadiska postavenia sťažovateľky kľúčovú otázku okresný súd podľa sťažovateľky absolútne opomenul jednak pri svojej úvahe o tom, či je napriek výslovnému zákazu uvedenému v ustanovení § 36 ods. 5 Exekučného poriadku možné exekučné konanie prerušiť, a jednak v odôvodnení napadnutého uznesenia o prerušení.

3.2.3 Ad (iii): Podľa poverenia, ktoré je súčasťou rozvrhu práce okresného súdu, bol podľa sťažovateľky vyšší súdny úradník Mgr. Lukáš Michálek poverený na všetky rozhodnutia v exekučných veciach (okrem schválenia príklepu súdom) pre súdne oddelenie 39 Er – nepárne. Tento vyšší súdny úradník vykonával podľa sťažovateľky pred vydaním napadnutého uznesenia úkony v exekučnom konaní sp. zn. 39 Er 3637/2014. Napadnuté uznesenie o prerušení konania však podľa sťažovateľky prekvapujúco a v rozpore s rozvrhom práce vydal sudca. Súdny spis exekučného konania sp. zn. 39 Er 3637/2014 podľa tvrdenia sťažovateľky zároveň neobsahuje akýkoľvek podklad, na základe ktorého by bolo možné urobiť záver, prečo k zmene osoby príslušnej na rozhodnutie vo veci došlo.

3.2.4 Ad (iv): Sťažovateľka poukazuje na to, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia o prerušení konania vyplynulo, že oprávnený podal 28. januára 2016 na okresnom súde podanie, ktorým reagoval na podanie sťažovateľky z 22. januára 2016. O existencii vyjadrenia oprávneného z 28. januára 2016 obsahujúceho obsahlu argumentáciu k podaniu sťažovateľky z 22. januára 2016 sa sťažovateľka ako povinná dozvedela až z odôvodnenia napadnutého uznesenia o prerušení konania a s jeho obsahom sa oboznámila až po vydaní napadnutého uznesenia o prerušení konania 29. apríla 2016 pri nahliadnutí do súdneho spisu. Podľa mienky sťažovateľky okresný súd jej teda neumožnil vyjadriť sa k vyjadreniu oprávneného z 28. januára 2016 a neposkytol jej ani žiaden priestor na zaujatie stanoviska k novej obsahlej argumentácii oprávneného v tomto podaní.

3.2.5 Ad (v): Sťažovateľka dôvodí, že Exekučný poriadok pripúšťa výklad, podľa ktorého prerušenie exekučného konania nebráni vydaniu rozhodnutia o zastavení exekúcie podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku v časti exekúcie príkazaním pohľadávky z účtu v banke. V prípade rozhodnutia súdu o zastavení exekúcie podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku podľa sťažovateľky totiž nejde o meritórne rozhodnutie, ktoré by predstavovalo prekážku *res iudicata*. Rovnako tak podľa sťažovateľky ustanovenie § 111 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ustanovuje, že ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa pojednávania a neplynú lehoty podľa tohto zákona, z čoho právna teória odvodzuje, že súd ostatné procesné úkony vykonávať môže.

Sťažovateľka dedukuje, že ak je ale správny výklad, že uznesenie o prerušení nebráni zastaveniu exekúcie podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku, došlo potom zo strany okresného súdu k zbytočným priet'ahom, pretože zastaveniu exekúcie nebráni žiadna prekážka.

Sťažovateľka dodáva, že priet'ahy so zastavením exekúcie neboli odstránené ani sťažnosťou predsedovi okresného súdu, pretože tá bola vyhodnotená ako nedôvodná. V odpovedi na jej žiadosť o bezodkladné rozhodnutie podpredsedníčka okresného súdu podľa odkazu sťažovateľky uviedla, že okresný súd už rozhodol o „procesných návrhoch“ a rozhodnutia sa doručujú účastníkom konania. Sťažovateľka k tomu uvádza, že 18. apríla 2016 jej bolo doručené napadnuté uznesenie o prerušení konania a uznesenie č. k.

39 Er 3637/2014-684 z 12. apríla 2016, ktorým bolo rozhodnuté o námietkach sťažovateľky. O návrhu sťažovateľky na zastavenie exekúcie z 31. decembra 2015 však okresný súd podľa sťažovateľky nerozhodol.

4. Sťažovateľka navrhla vydať tento nález:

„*JUDr. Martin Hermanovský, súdny exekútor, so sídlom Moskovská 18, 81108 Bratislava tým, že v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 3754/14 exekúciou prikázaním pohľadávky z účtu v banke postihuje bankový účet spoločnosti Bratislavská teplárenská, a.s. [REDAKOVANÉ], vedený v spoločnosti [REDAKOVANÉ], porušil základné právo spoločnosti Bratislavská teplárenská, a.s. na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.*

JUDr. Martinovi Hermanovskému, súdnemu exekútorovi, so sídlom Moskovská 18, 81108 Bratislava sa zakazuje pokračovať v porušovaní základného práva spoločnosti Bratislavská teplárenská, a.s. na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vyslovenému v bode 1.

JUDr. Martin Hermanovský, súdny exekútor, so sídlom Moskovská 18, 81108 Bratislava je povinný uhradiť spoločnosti Bratislavská teplárenská, a.s. trovy konania podľa vyčíslenia do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu na účet jej právneho zástupcu.

Základné právo spoločnosti Bratislavská teplárenská, a.s. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 39Er 3637/2014 a uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 12.04.2016, č. k. 39Er 3637/2014-685 porušené boli.

Uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 12.04.2016, č. k. 39Er 3637/2014-685 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu v Bratislave II na ďalšie konanie.

Základné právo spoločnosti Bratislavská teplárenská, a.s. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 39 Er 3637/2014 porušené bolo.

Okresnému súdu Bratislava II sa prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 39 Er 3637/2014 konať bez zbytočných prietahov a rozhodnúť o Návrhu spoločnosti Bratislavská teplárenská, a.s. na zastavenie exekúcie zo dňa 31.12.2015.

Okresný súd Bratislava II je povinný uhradiť spoločnosti Bratislavská teplárenská, a.s. trovy konania podľa vyčíslenia do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu na účet jej právneho zástupcu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

7. Predmetom konania (resp. predbežného prerokovania) pred ústavným súdom začatým na základe sťažnosti sťažovateľky je posúdenie, či napadnutým postupom súdneho exekútora, ktorý ku dňu podania sťažnosti neodoblokoval bankový účet sťažovateľky, ktorá sa domnieva, že tak súdny exekútor robí v rozpore s právnymi normami a napadnutým uznesením, ktorým okresný súd prerušil konanie a obrátil sa na ústavný súd s návrhom na začatie konania o súlade § 28a a § 38ab zákona o tepelnej energetike s referenčnými ústavnými normami, mohlo potenciálne dôjsť k porušeniu sťažovateľkou označených ústavných práv, a či je preto potrebné prijať sťažnosť na ďalšie konanie, alebo naopak, či po predbežnom prerokovaní sťažnosti je potrebné sťažnosť odmietnuť, keďže ani po jej prijatí na ďalšie konanie by nebolo možné vzhľadom na právne posúdenie postupu súdneho exekútora a napadnutého uznesenia okresného súdu prijať záver o porušení ústavných práv sťažovateľky.

K namietanému porušeniu ústavných práv sťažovateľky postupom súdneho exekútora

8. Podľa § 38ab zákona o tepelnej energetike konania začaté pred dňom účinnosti tohto zákona podľa osobitného predpisu, ktoré postihujú majetok podľa § 28a, súd bezodkladne zastaví.

8.1 Novela zákona o tepelnej energetike, podľa ktorej niektoré zložky majetku sťažovateľky nepodliehajú exekúcii, prikazuje bezodkladne zastaviť konanie vedené na majetok sťažovateľky podľa Exekučného poriadku súdu.

8.2 Pokiaľ sťažovateľka požadovala po súdnom exekútorovi, ako aj po okresnom súde zastavenie exekúcie a s tým súvisiace zastavenie blokovania jej bankového účtu, potom o zastavení exekučného konania v jej veci rozhoduje podľa zákona o tepelnej energetike okresný súd.

8.3 Sťažnosť smerujúca proti napadnutému postupu súdneho exekútora je preto potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť, keďže až okresný súd rozhoduje v zmysle zákona o tepelnej energetike s konečnou platnosťou o zastavení exekúcie.

K namietanému porušeniu ústavných práv sťažovateľky postupom a napadnutým uznesením okresného súdu

9. Preskúmajúc napadnuté uznesenie okresného súdu, ústavný súd je nútený sa v úvode zaoberať otázkou možnosti prerušenia exekučného konania, a v tejto súvislosti je potrebné sa pristaviť a odkázať na judikatúru ústavného súdu relevantnú pre predbežné prerokovanie sťažnosti v duchu tejto otázky, na časť ktorej navyše sťažovateľka sama vo svojej sťažnosti odkázala.

9.1 Problematikou postupu všeobecného súdu pri prerušení exekučného konania sa plénum ústavného súdu zaoberalo už vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 16/02, kde v uznesení z 20. mája 2002 vyslovilo svoj právny názor a z neho vyplývajúci záver:

„Podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku súd konanie preruší (musí prerušiť), ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Podľa § 254 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku na exekučné konanie podľa Exekučného poriadku sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí Občianskeho súdneho poriadku (vrátane III. časti, v ktorej je § 109 ods. 1), ak tento osobitný predpis (Exekučný poriadok) neustanovuje inak. Takým ustanovením, ktoré ustanovuje inak, je § 36 ods. 5 Exekučného poriadku, ktoré vylučuje aplikáciu § 109 Občianskeho súdneho poriadku, pretože má, pokiaľ ide o prerušenie exekučného konania, vlastné pravidlo.

Podľa § 36 ods. 5 Exekučného poriadku ak osobitný zákon (v poznámke pod čiarou je uvedený napríklad zákon č. 328/1991 Zb. v znení neskorších predpisov) neustanovuje inak, exekučné konanie nemožno prerušiť.

Z uvedených procesných predpisov vyplýva, že navrhovateľ ako exekučný súd nemohol exekučné konanie pred ním prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku.“

9.2 Ústavný súd v uznesení sp. zn. I. ÚS 218/2013 z 3. júla 2013 k možnosti prerušenia exekučného konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP uviedol:

«Namietané uznesenie okresného súdu... o prerušení exekučného konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP z dôvodu súčasne prebiehajúceho trestného konania... vychádzajúce z právneho názoru okresného súdu, že „v danej veci prerušil konanie podľa § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. (teda procesne), čo ustanovenie § 36 ods. 5 Exekučného poriadku nevyklučuje“, je z hľadiska už citovanej právnej úpravy..., interpretačných kritérií posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov..., ako aj právneho záveru pléna ústavného súdu (vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 16/02, pozn.), ktorý je pre rozhodovanie posudzovanej veci zaväzujúcim, rozhodnutím arbitrárnym majúcim za dôsledok porušenie sťažovateľom označených práv, lebo mu nebola okresným súdom poskytnutá súdna ochrana v kvalite, ktorú mal v prípade zákonom ustanoveným postupom dostať. Okresný súd mal v predmetnej veci zvoliť postup predpokladaný ustanovením § 36 ods. 5 Exekučného poriadku (vylučujúci použitie ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktoré umožní za určitých okolností konanie prerušiť), ktoré zakotvuje zásadu, že exekučné konanie je možné prerušiť iba vtedy, ak to ustanoví osobitný zákon. Takýmto osobitným zákonom je predovšetkým zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V okolnostiach danej veci možno

uzavrieť, že prebiehajúce trestné konanie proti účastníkovi exekučného konania nepatrí medzi zákonom (v danom prípade Exekučným poriadkom) právne akceptovateľné (ustanovené) dôvody na prerušenie exekúcie.»

9.3 Dôležitým rozhodnutím týkajúcim sa priamo veci sťažovateľky je však uznesenie pléna ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 1/2017 z 25. januára 2017 (ďalej aj „uznesenie o prijatí“), ktorým ústavný súd návrh okresného súdu, zastúpeného sudkyňou JUDr. Norou Vladovou, na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade § 28a a § 38ab zákona o tepelnej energetike s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1, čl. 14 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu prijal na ďalšie konanie, pričom podkladom na prijatie návrhu okresného súdu na ďalšie konanie bolo napadnuté uznesenie okresného súdu o prerušení konania (pozri aj body 2.6 a 2.7), ktoré sťažovateľka napadla tu prerokovávanou sťažnosťou. Ústavný súd v odôvodnení uznesenia o prijatí uviedol:

„Návrh bol podaný v súvislosti s rozhodovacou činnosťou okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 39 Er 3637/2014. Z odôvodnenia podaného návrhu ústavný súd zistil, že v predmetnom konaní je potrebné použiť všeobecne záväzný právny predpis (napadnuté zákonné právne normy), ktorého nesúlad s ústavou a s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, je uplatnený v návrhu na začatie konania pred ústavným súdom.

Predložený návrh nesignalizuje nedostatky procesných podmienok okresným súdom vedeného exekučného konania, ktoré by vylučovali akúkoľvek možnosť aplikácie napádaných zákonných právnych noriem v tomto konaní (m. m. PL. ÚS 7/04, PL. ÚS 28/05). Z toho ústavný súd vyvodil, že návrh podala oprávnená osoba, pričom v súlade s čl. 144 ods. 2 ústavy bolo exekučné konanie uznesením okresného súdu č. k. 39 Er 3637/2014-685 z 12. apríla 2016 prerušené.

Návrh podľa názoru ústavného súdu splňa predpísané náležitosti návrhu na začatie konania ustanovené v § 20 a § 37 ods. 3 zákona o ústavnom súde.“

9.4 Podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP (platného a účinného v čase rozhodovania okresného súdu) súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel

k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Podľa § 251 ods. 4 OSP (platného a účinného v čase rozhodovania okresného súdu) na výkon rozhodnutia a exekučné konanie podľa osobitného predpisu (Občiansky súdny poriadok tu odkazuje na Exekučný poriadok, pozn.) sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Rozhoduje sa však vždy uznesením.

Podľa § 36 ods. 5 Exekučného poriadku (platného a účinného v čase rozhodovania okresného súdu) ak osobitný zákon (Exekučný poriadok tu odkazuje napríklad na § 14 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov, § 68d zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení zákona č. 589/2003 Z. z.) neustanovuje inak, exekučné konanie nemožno prerušiť, nemožno odpustiť zmeškanie lehôt a po skončení exekučného konania nemožno podať návrh na obnovu exekučného konania.

Podľa čl. 144 ods. 2 ústavy (platného a účinného v čase rozhodovania okresného súdu) ak sa súd domnieva, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu, konanie preruší a podá návrh na začatie konania na základe čl. 125 ods. 1. Právny názor ústavného súdu obsiahnutý v rozhodnutí je pre súd záväzný.

9.5 Z citovanej judikatúry a právnej úpravy vyplýva, že exekučné konanie nie je možné prerušiť aplikáciou výlučne § 109 ods. 1 písm. b) OSP.

9.6 Naopak, exekučné konanie je možné prerušiť, ak osobitný zákon (t. j. iný ako Občiansky súdny poriadok a Exekučný poriadok) upravuje prerušenie exekučného konania. Takýmto osobitným zákonom je podľa odkazu a príslušnej poznámky pod čiarou k nemu uvedeného v § 36 ods. 5 Exekučného poriadku napr. zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov alebo zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom

práve súkromnom a procesnom. Poznámky pod čiarou k príslušným odkazom v rámci právneho predpisu však nie sú súčasťou právneho predpisu, ale majú informatívnu hodnotu (pozri bod 47 prílohy č. 2 k Legislatívnym pravidlám tvorby zákonov vyhláseným pod č. 19/1997 Z. z.), preto osobitným zákonom možno rozumieť aj iné (ďalšie, nad rámec výslovne uvedených dvoch zákonov) zákony upravujúce prerušenie exekučného konania.

9.7 Osobitným zákonom v zmysle § 36 ods. 5 Exekučného poriadku je možné pri teleologickom výklade bez pochyb rozumieť aj osobitnú úpravu prerušenia súdneho konania podľa čl. 144 ods. 2 ústavy, ktorý upravuje prerušenie konania (akéhokoľvek súdneho konania, t. j. aj exekučného) v prípade, ak sa súd domnieva, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu.

9.8 Avšak aj keby Exekučný poriadok neobsahoval v § 36 ods. 5 výnimku zo zákazu prerušenia exekučného konania spočívajúcu v odkaze na osobitný zákon, resp. aj ak by sme pri gramatickom a doslovnom výklade slovného spojenia „osobitný zákon“ upraveného v § 36 ods. 5 Exekučného poriadku dospeli k záveru, že táto právna norma vyžaduje osobitnú ZÁKONNÚ (forma zákona), nie ÚSTAVNÚ (forma ústavného zákona) úpravu pre možnosť prerušenia exekučného konania, tak konajúci súd v prípade, ak by dospel k záveru, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu, by bol oprávnený takéto exekučné konanie prerušiť priamou aplikáciou čl. 144 ods. 2 ústavy, ktorý je priamo aplikovateľný (neodkazuje na potrebu bližšej úpravy zákonom) a má prednosť pred zákonnou úpravou (*lex superior derogat legi inferiori*).

9.9 Z napadnutého uznesenia okresného súdu nepochybne vyplýva, že okresný súd prerušil konanie podľa čl. 144 ods. 2 ústavy, keďže sa domnieval, že aplikovaný právny predpis (aplikovateľné právne normy) nie je v súlade s referenčnými ústavnými normami, a obrátil sa s návrhom na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy na ústavný súd. Takémuto postupu okresného súdu a napadnutému uzneseniu tak nie je možné z ústavného

hľadiska nič vytknúť. Áno, odkaz okresného súdu v závere napadnutého uznesenia na § 109 ods. 1 písm. b) OSP je zbytočný až máťuci, ale z obsahu napadnutého uznesenia jasne a nepochybne vyplýva, že okresný súd exekučné konanie prerušil práve podľa čl. 144 ods. 2 ústavy, keďže dospel k záveru, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prerokovanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu. Okresný súd postupoval v súlade s ústavou a napadnuté uznesenie preto nezakladá porušenie práva na súdnu ochranu či práva na spravodlivé súdne konanie.

9.10 Skúškou správnosti týchto záverov ústavného súdu je uznesenie pléna ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 1/2017 z 25. januára 2017 o prijatí návrhu okresného súdu na začatie konania o súlade § 28a a § 38ab zákona o tepelnej energetike na ďalšie konanie. Podkladom na prijatie návrhu okresného súdu na ďalšie konanie bolo tu preskúmané napadnuté uznesenie okresného súdu o prerušení konania. Pokiaľ by napadnuté uznesenie nespĺňalo ústavné alebo zákonné požiadavky, nebola by splnená zákonná náležitosť pre prijatie takéhoto návrhu okresného súdu na začatie konania o súlade právnych predpisov na ďalšie konanie. Plénum ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu okresného súdu skúmalo napadnuté uznesenie z pohľadu, či ním bolo možné prebiehajúce exekučné konanie prerušiť, pričom plénum ústavného súdu konštatovalo, že návrh okresného súdu (t. j. aj napadnuté uznesenie o prerušení exekučného konania) spĺňa ústavné a zákonné požiadavky a je potrebné návrh okresného súdu prijať na ďalšie konanie. Uznesením sp. zn. PL. ÚS 1/2017 z 25. januára 2017 zároveň ústavný súd spresnil (resp. v istom smere prekonal) názor vyjadrený v uznesení sp. zn. PL. ÚS 16/02 a jasne deklaroval, že prerušenie exekučného konania na účely podania návrhu ústavnému súdu na začatie konania o súlade právnych predpisov priamou aplikáciou čl. 144 ods. 2 ústavy (pre účely začatia konania o súlade právnych predpisov) je ústavne aprobovateľný postup exekučného (všeobecného) súdu.

10. Pokiaľ sťažovateľka namieta porušenie práva na zákonného sudcu tým, že o napadnutom uznesení rozhodoval sudca, a nie rozvrhom práce poverený vyšší súdny úradník, ústavný súd dáva do pozornosti, že v zmysle čl. 144 ods. 2 ústavy o prerušení konania a podaní návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov musí rozhodnúť

súd, t. j. zákonný sudca, a nie súdny úradník. A teda aj pokiaľ v zmysle rozvrhu práce vykonáva určité úkony v exekučnom konaní vyšší súdny úradník, o prerušení konania na účely predloženia návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov rozhoduje v zmysle čl. 144 ods. 2 ústavy, ako aj § 18 ods. 1 písm. d) v spojení s § 19 zákona o ústavnom súde jedine súd, t. j. konajúci samosudca/senát.

11. Čo sa týka námietky sťažovateľky, že prerušením konania dochádza k zbytočným priet'ahom v konaní pred okresným súdom, ústavný súd uvádza, že čl. 48 ods. 2 ústavy upravuje právo na prerokovanie veci bez ZBYTOČNÝCH priet'ahov. V každom súdnom konaní dochádza hneď od začatia konania sprvoti k opodstatneným „priet'ahom“, resp. vhodnejšie je hovoriť o plynutí času/lehoty. Opakom zbytočných priet'ahov je potom rozhodovanie v primeranej lehote – možno odkázať na znenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý pojednáva o práve na prejednanie veci v primeranej lehote. Rozhodovanie v primeranej lehote znamená, že čas rozhodovania prirodzene plynie a nemožno považovať za neprimerané (resp. za zbytočné priet'ahy – slovami ústavy) také úkony súdu, ktoré sú potrebné na spravodlivé rozhodnutie veci (pojednávanie, vykonanie dôkazov a pod.) alebo s ktorými právny predpis vyslovene počíta ako s povinnými úkonmi súdu počas konania (doručovanie žaloby protistrane a pod.). Článok 48 ods. 2 ústavy je preto potrebné vykladať aj v súvislosti s ostatnými článkami ústavy, pričom čl. 144 ods. 2 ústavy predpokladá prerušenie konania v prípade, ak súd dospeje k záveru o nesúlade aplikovanej právnej normy s právnym predpisom vyššej právnej sily. Teda samotná ústava počíta s takým „priet'ahom“ v konaní spočívajúcim v prerušení konania na účely vyriešenia otázky súladu právneho predpisu v konaní pred ústavným súdom. Nemožno potom takýto „priet'ah“ (resp. realizáciu takého úkonu súdu) považovať za ZBYTOČNÝ, ale za ústavou predpokladaný (dokonca nevyhnutný) a neporušujúci právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

12. K výhrade sťažovateľky, že okresný súd jej nedoručil vyjadrenie oprávneného z 28. januára 2016 a o jeho existencii sa dozvedela sťažovateľka až nahliadnutím do spisu, ústavný súd uvádza, že konanie pred okresným súdom nie je právoplatne skončené a túto námietku môže sťažovateľka uplatňovať priamo pred okresným súdom v prebiehajúcim konaní, resp. okresný súd má ešte vždy možnosť až do skončenia konania pred ním tento

nedostatok sám odstrániť a vyjadrenie oprávneného sťažovateľke doručiť. Preto je táto námietka sťažovateľky pred ústavným súdom uplatnená predčasne.

13. Na základe všetkých komunikovaných záverov ústavný súd uzatvára, že sťažnosť sťažovateľky v časti namietaného porušenia ňou označených ústavných práv postupom a napadnutým uznesením okresného súdu je potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2017